

Dispensation efter naturbeskyttelsesloven til afgræsning

Dato: 15/05/2021

Du har søgt om tilladelse til afgræsning på matr. 1b, Løvlund Gde., Grene og 4am, Trøllund By, Hejnsvig. Matriklerne er tilknyttet ejendommen beliggende på Billundvej, 46, 7250, Hejnsvig. Områderne, hvor aktiviteten ønskes udført er registreret som en beskyttet hede og mose.

Teknik, Plan & Kultur

Trafik, Park & Natur
Jorden Rundt 1
7200 Grindsted

Tlf.: 7972 7200

www.billund.dk

Sagsnr: 21/1615

Sagsbehandler:

Lasse Pedersen

Tlf. 7972 7065

LPEDE@billund.dk

Hvad siger naturbeskyttelsesloven

Ifølge naturbeskyttelseslovens¹ § 3 må der ikke foretages ændringer i tilstanden af naturbeskyttede arealer. Dog kan kommunen i særlige tilfælde gøre undtagelse fra bestemmelsen, som der står i § 65, stk. 2.

Kommunens afgørelse

Billund Kommune giver dig dispensation til afgræsning i de naturbeskyttede områder. Se kortbilag 1 og 2.

Dispensationen gives på følgende vilkår:

- Afgræsning skal ske indenfor de markerede områder og med lav græsningsintensitet (se kortbilag 1 & 2).
- Der må ikke laves vedvarende kørespor i forbindelse med opsætningen af heget.
- Dyrene må ikke tilskudsfodres.
- I området markeret med rødt på kortbilag 2, yngler Ensian blåfuglen. I yngleområdet må der ikke afgræses i juli og august måned da æg og efterfølgende larven sidder på klokke-ensian i denne periode og derfor kan være sårbar overfor afgræsning.
- Såfremt Billund Kommune vurderer, at græsningstrykket og græsningsperiode på arealerne skader de vilde dyr og planter, kan kommunen forlange græsningstrykket og græsningsperioden på arealerne ændret.
- Der skal løbende monitoreres på bestanden af ensian-blåfugl hvert 3.-5. år.

Disse vilkår har vi stillet for at sikre det dyre- og planteliv, der findes på heden samt i mosen og for at bevare naturværdien i området.

Bemærk, at dispensationen kun gælder i 3 år.

¹ LBK nr. 1122 af 03/09/2018 Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse – med senere ændringer

Begrundelse

Afgørelsen er truffet på baggrund af følgende oplysninger:

Oplysninger fra ansøger

Naturstyrelsen ønsker at afgræsse områderne indtegnet på kortbilag 1 og 2.

Beskrivelse af projektet

Område 1 (se kortbilag 1) er 80 ha stort og består hovedsageligt af tør og våd hede, samt plantage. En publikumssti frahegnes på tværs af projektområdet med undtagelse af to tørre strækninger hvor kreaturerne kan passere.

Område 2 (se kortbilag 2) er to-delt og består hovedsageligt af tør og våd hede. Der etableres en indhegning henholdsvis NØ og SV for parabelklitten i Grene Sande.

Besigtigelse

Området er af flere omgange besigtiget af Naturstyrelsen og af Billund Kommune, i forbindelse med andre anliggender.

Overordnet set er området ekstremt værdifuldt og huser en lang række rødlistede arter samt bilag IV og V arter. Eksempelvis er Grene Sande området en af de sidste indlandslokaliteter i Danmark for Ensian blåfuglen (rødlistet VU). Yderligere er der indenfor N2000-området to store fredede områder; Arealerne omkring Store Råbjerg, Grene Sande og Præsteflod. Fredningen har til formål at beskytte områdets landskabsmæssige karakter, samt de naturvidenskabelige interesser.

Område 1, Kortbilag 1

Området af kortlagt som tør hede, våd hede, surt overdrev, tidvis våd eng, revling-indlandsklit.

Følgende værdifulde arter er fundet i området: Bølleblåfugl, mose-troldurt, klokkelyng, benbræk, trænebær, Dynd-star, Hede-melbærris, rensdyrlav sp., Spidssnudet frø, Butsnudet frø og en række tørvemos-arter.

Område 2 Kortbilag 2

Området af kortlagt som

I området markeret med rødt yngler Ensian blåfuglen. På grund af Ensian blåfuglens snævre livscyklus kan arten være sårbar over et for højt græsningstryk i specielt i juli og august måned. I denne periode ligger Ensian blåfuglen sine æg på Klokke-ensian, som efterfølgende udklækkes. Larven lever på planten i en periode, hvor efter den lader sig falde ned på jorden for at blive samlet op af myrer.

Andre værdifulde arter i området er: Rundbladet soldug, Klokke-ensian, Tranebær, Klokkelyng, Benbræk, Højmosekvikløber, Klitplasterbille, Lille Guldløber, Lyngløber, Højmose-mosaikguldsmed, argus-blåfugl, Bølleblåfugl, Eng-blåfugl, Isblåfugl, Kobberbrun køllesværmer, moseperlemorsommerfugl, moserandøje, violetrandet ildfugl, Spidssnudet frø, Mariehøneedderkop, Pæremøgmos, Hvid Næbfrø, Krognæb-star, Kødfarvet gøgeurt, plettet gøgeurt og en række tørvemos-arter.

Billund Kommune har en Naturkvalitetsplan for alle de naturbeskyttede arealer. I Naturkvalitetsplanen er naturområderne enten målsat som A, B eller C natur. A-natur har højest værdi. Områderne, hvor afgræsning ønskes udført, er

kategoriseret som A-målsat og B-målsat. Det vurderes, at afgræsning vil fremme udviklingen mod A- og B-målsætningen.

Områderne er i naturkvalitetsplanen et af hovedindsatsområderne for naturpleje.

Kommuneplans bindinger

Området er beliggende i landzonen, og er i Kommuneplanen 2017-2029 udlagt som bevaringsværdige landskaber, geologisk beskyttelsesområde, habitat, hovedindsatsområde for naturkvalitetsplanlægning, lavbundareal, naturområde, naturstier, skovrejsning uønsket, særligt værdifulde naturområder, økologiske forbindelser og potentielle økologiske forbindelser. Hvis projektet gennemføres som beskrevet i denne afgørelse, strider det ikke mod kommuneplanen.

Vurdering af konsekvenser for Natura 2000 og Bilag IV-arter

Projektområdet er en del af Natura 2000 område nr. 85: Hedeområder ved Store Råbjerg. Området er primært karakteriseret ved hedearealer og indlandsklit-natur og er både udpeget som habitatområde (nr. 74) og fuglebeskyttelsesområde (nr. 48).

Følgende danner udpegningsgrundlaget for habitatområdet:

Naturtyper:	Visse-indlandsklit (2310), Revling-indlandsklit (2320), Græs-indlandsklit (2330), Søbred med småurter (3130), Nærringsrig sø (3150), Brunvandet sø (3160), Våd hede (3010), Tør hede (4030), Enekret (5130), Surt overdrev (6230), Tidvis våd eng (6410), Hængesæk (7140), Tørvelavning (7150), Bøg på mor (9110), Skovbevokset tørvemose (91D0)
Arter:	Stor vandsalamander (1166)

Følgende danner udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområdet:

Ynglefugle:	Trane, Tinksmed, Natravn, Hedelærke, Rødrygget tornskade
-------------	--

I basisanalysen 2022-2027 for Hedeområder ved Store Råbjerg vurderes tilgroning af lyskrævende naturtyper med høje urter eller vedplanter som en trussel mod naturtilstanden. Hvorfor Billund Kommune vurderer at lavintens afgræsning kan have en positiv effekt på naturtilstanden i ovenstående Natura 2000 område, hvilket skyldes at lavintens afgræsningen i store indhegninger vil bibeholde en forholdsvis lav, men varieret vegetationshøjde samt, gennem forstyrrelse, skabe nye spiringsbede.

Projektet vurderes ikke at påvirke levesteder for arter på udpegningsgrundlaget da lavintens afgræsning ikke forventes at forringe levevilkårene for disse arter. Det er derfor besluttet ikke at foretage en konsekvensvurdering.

Projektområdet er potentielt levested for Markfirben og Spidssnudet frø, der er beskyttet af Habitatdirektivets bilag IV. Det vurderes, at projektet ikke forringer levevilkårene for arten/arterne fordi lavintens afgræsning sikrer en mere lysåben vegetation til fordel for de pågældende arter.

Vurderingerne er gennemført i henhold til habitatbekendtgørelsen² § 6, § 7 og § 10.

² BEK 1595 af 06/12/2018. Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter – med senere ændringer.

Truede arter

En række sjældne og truede dyr og planter er optaget på den danske Rødliste. Arternes levesteder vil ofte være i tilbagegang på grund af tilgroning med græsser eller træer. Arterne optræder derfor ofte i små isolerede bestande.

Følgende rødlistede arter er fundet i eller i nærheden af projektområderne:

- Højmosekvikløber (EN)
- Klitplasterbille (NT)
- Lille Guldløber (EN)
- Lyngløber (NT)
- Højmose-mosaikguldsmed (NT)
- Argusblåfugl (NT)
- Bølleblåfugl (EN)
- Engblåfugl (VU)
- Engkøllesværmer (NT)
- Ensian Blåfugl (VU)
- Kobberbrun køllesværmer (NT)
- Moseperlemorsommerfugl (VU)
- Moserandøje (NT)
- Spættet bredpande (NT)
- Violetrandet ildfugl (NT)
- Stub-svirreflue (NT)
- Spidssnudet frø (NT)
- Butsnudet frø (NT)
- Brud (NT)
- Mariehøneedderkop (NT)
- Dynd-star (NT)
- Hvid næbfrø (NT)
- Krognæb-star (MT)
- Pære-møgmos (NT)
- Liden soldug (NT)
- Pragt-bægerlav (CR)
- Styg Rensdyrlav (EN)

Det vurderes, at projektet ikke forringer arternes levesteder fordi afgræsning med lav individtæthed er den anbefalede form for forvaltning af fugtige heder og klitlavninger. Lavintens afgræsning i store indhegninger vil bibeholde en forholdsvis lav, men varieret vegetationshøjde samt, gennem forstyrrelse, skabe nye spiringsbede. Begge vurderes at være en fordel for hovedparten af de ovenfor nævnte arter.

Samlet vurdering

Der er i afgørelsen lagt vægt på, at afgræsning, udført under de givne vilkår, vil være naturforbedrende.

EU's Natura 2000-direktiver (fuglebeskyttelsesdirektivet og habitatdirektivet) forpligter Danmark til at gøre den nødvendige indsats for at sikre eller genoprette en række sjældne, truede eller karakteristiske naturtyper og arter af europæisk betydning. Det vurderes at afgræsning er et vigtigt redskab til at opnå dette.

På baggrund af ovenforstående meddeles der hermed en dispensation til afgræsning på de pågældende områder (se kortbilag 1 & 2).

Andre tilladelser

Kommunens dispensation fra naturbeskyttelsesloven §3 fritager ikke lodsejer fra at skulle indhente tilladelse til forhold som reguleres af anden lovgivning.

Hvis det i forbindelse med anlægsarbejdet bliver nødvendigt at udlede grundvand til vandløb, skal der forinden indhentes tilladelse hertil efter miljøbeskyttelsesloven. En eventuel ansøgning herom skal sendes til Billund Kommune.

Lodsejer skal sikre, at nedgravede fortidsminde ikke påvirkes. Det kan gøres ved at få en udtalelse fra Sydvestjyske museer, inden evt. jordarbejde sættes i gang. Efter Museumsloven skal jordarbejde standses, hvis der under arbejdet findes spor af fortidsminder, og fortidsmindet skal straks anmeldes til Sydvestjyske Museer.

Offentliggørelse

Afgørelse annonceres den 12-05-2021 på kommunens hjemmeside og i ugeaviserne hurtigst muligt herefter.

Klagemuligheder

Denne dispensation kan påklages af blandt andre arealets ejer og en række foreninger. Hvem der kan klage, og hvordan man bærer sig ad, er beskrevet i vedlagte klagevejledning. Klagefristen er 4 uger efter 12-05-2021 hvor afgørelsen offentliggøres på kommunens hjemmeside.

Når klagefristen er udløbet, og der ikke er indkommet klager, kan projektet udføres. Hvis der bliver klaget over dispensationen, giver kommunen dig straks besked.

Hvis i har spørgsmål, er i velkommen til at ringe til mig.

Med venlig hilsen

Lasse Pedersen
Natursagsbehandler

Bilag

Klagevejledning
Kortbilag 1
Kortbilag 2

Kopi af dette brev er sendt til:

Danmarks Naturfredningsforening, (dn@dn.dk)
Danmarks Naturfredningsforening, Billund (dnbillund-sager@dn.dk).

Dansk Ornitologisk Forening, (lokalt), (billund@dof.dk).
Dansk Ornitologisk Forening, (natur@dof.dk).
Sydvestjyske Museer, (museum@sydvestjyskemuseer.dk).
Billund Museum, (museet@billund.dk).
Sagro, (sbp@sagro.dk).
Landboretligt udvalg, (varde@lrs.dk).
Friluftsrådet, (trekantomraadet@friluftsradet.dk).
Dansk Botanisk Forening, (rasmusfuglsangfrederiksen@gmail.com).
Dansk Entomologisk Forening, (def@entoweb.dk).
Naturstyrelsen Trekantsområdet (tre@nst.dk)
Miljøstyrelsen (mst@mst.dk)
Danmarks Sportsfiskerforening (vadehavet@sportsfiskerforbundet.dk)

Klagebestemmelser

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Reglerne omkring klage er beskrevet i naturbeskyttelseslovens §78 stk. 1.

De klageberettigede er:

- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er offentligt tilgængelig på Billund Kommunes hjemmeside. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Dispensationen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. (Jf. naturbeskyttelseslovens § 87 stk. 7) En rettidig klage har opsættende virkning medmindre, Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Det betyder at Miljø- og Fødevareklagenævnets endelige afgørelse må afventes, før dispensationen må udnyttes. Du vil blive underrettet om eventuelle klager.

En eventuel klage over afgørelsen stiles til Miljø- og Fødevareklagenævnet, og skal indsendes via Klageportalen. Klageportalen findes via borger.dk eller virk.dk. Vejledning om, hvordan man skal logge på og anvende Klageportalen, kan findes på hhv. borger.dk og virk.dk samt på www.nmkn.dk. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den der klager indbetaler et gebyr til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 900 kr. pr. klage for privatpersoner og 1.800 kr. pr. klage for virksomheder og organisationer. Priserne er oplyst i 2016 niveau og vil blive pristalsreguleret.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Billund Kommune. Billund Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hvis afgørelsen ønskes prøvet ved en domstol, skal sagen være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.